

2. Галета Я. В. Критерії готовності студентів педагогічних ВНЗ до реалізації дистанційного навчання. *Наукові записки*. Випуск 112. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. С. 115-123.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРЕВАГИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА ПЕДАГОГІВ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.

Хижняк М. В.

*канд. біол. наук, доцент, викладач кафедри педагогіки, психології,
початкової освіти та освітнього менеджменту*

Степура Ю. О.

магістр I курсу зі спеціальності «Психологія»

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР

Актуальність проблеми. З початком перебування на карантині всі учасники освітнього процесу працюють в умовах дистанційного навчання. Дистанційне навчання це одна із форм організації навчального процесу, яка надає можливість навчатися та отримувати необхідні знання віддалено від навчального закладу. Цей вид навчання передбачає, що заняття здійснюються з використанням сучасних інформаційних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів під час їх територіальної віддаленості, а також самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

Впровадження дистанційної форми навчання є необхідною умовою для досягнення сучасного рівня якості освіти на час карантину. На жаль, одразу не всі були готові до такого швидкого розвитку подій. За результатами опитування сайту «Освіта» виявилось, що для багатьох педагогічних колективів та здобувачів освіти дистанційна форма навчання – справа нова [5].

Основними завданнями навчальних закладів, щодо моделі дистанційного навчання попередніх років було: створити організаційно-педагогічні умови

впровадження дистанційного навчання; розробити й теоретично обґрунтувати модель дистанційного навчання; апробувати модель дистанційного навчання на базі пілотних закладів освіти; здійснити моніторинг ефективності впровадження моделі дистанційного навчання; розробити методичні рекомендації для педагогів навчальних закладів щодо впровадження дистанційного навчання; узагальнити одержані результати щодо ефективності застосування дистанційного навчання через проведення семінарів, конференцій. [2].

Але, зважаючи на ситуацію сьогодення у світі і нашій країні, пов'язану з карантинном, апробація визначеної моделі дистанційного навчання належним чином не здійснилась, і всі учасники освітнього процесу намагаються зараз адаптуватися до дистанційного навчання для успішного його проведення .

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розробки нових технологій навчання присвятили свої численні праці В.В. Давидов, А. А. Кірсанов, Г.К. Селевко, В.В. Серіков, В.Д. Шадриков та інші вчені. Істотний внесок в розробку проблеми дистанційної освіти внесли вчені-дослідники А.А. Андрєєв, А.Д.Іванніков, В.П. Кашицин, В.Г. Кінельов, В.М. Лазарєв, В.І. Меськов, Є. С. Полат, В.І. Солдаткін, В.П. Тихомиров, А.Н. Тихонов, А.В. Хуторський та інші. Роль інформаційно-комунікативних зв'язків в процесі самонавчання і їх вплив на формування світогляду учнів розглядали в своїх роботах такі дослідники як В.В. Анісімов, О. Г. Грохольська, А.В. Мудрик та інші.

Мета статті: визначити особливості адаптації всіх учасників освітнього процесу до дистанційного навчання, окреслити проблеми та переваги, що виникають при впровадженні системи дистанційного навчання в освітній процес, а також розглянути перспективи його подальшого використання у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Навчання під час карантину стало певним викликом для всього освітнього простору. З різних онлайн-джерел можна прослідити реакцію всіх учасників освітнього процесу на впровадження дистанційного навчання і вона дуже різна: від різкого неприйняття до захвату від

особистих успіхів та відкриття можливостей підвищення ефективності навчання та самовдосконалення [3]. За результатами досліджень, «Освіторія» виявила такі позитивні несподіванки дистанційного навчання як, наприклад, у більшому інтересі освітян до техніки, щоб здобути певні знання, батьки значно більше дізналися про те, чим цікавляться їхні діти насправді, вчителі та батьки значно гнучкіше підходять до навчання, педагоги, які дають власні вдалі онлайн-уроки, вийшли на сучасний рівень майстерності [3, 4].

Сьогодні багато дослідників висловлюють думку про те, що дистанційне навчання в найближчому майбутньому може стати провідною формою підготовки фахівців. Впровадження дистанційного навчання для студентів підвищує мотивацію на самоосвітню діяльність і професійну компетентність майбутнього фахівця. Крім підвищення ефективності професійної підготовки воно забезпечує необхідними знаннями і практичними навичками з пошуку і використання необхідної інформації в глобальній мережі Інтернет, без чого важко уявити собі компетентного професіонала. Прихильники дистанційного навчання стверджують, що ця технологія універсальна і незабаром витіснить всі інші.

Однак, не можна не відзначити, що деякі фахівці висловлюють сумніви в доцільності широкого впровадження дистанційного навчання в практику професійної підготовки у вищому навчальному закладі. Противники дистанційного навчання говорять про занадто широке розмаїття підходів та відсутність на сучасному етапі єдиної методологічної бази до реалізації цієї вимоги; про зростання відчуженості і замкненості учнів через їх надмірне захоплення технічними засобами навчання; про потребу в умовах дистанційного навчання давати широку самостійність студентам, коли викладач стає більшою мірою консультантом, і не виконує традиційну педагогічну роль керівника освітнього процесу [1].

На думку педагогів і психологів це дуже серйозні протиріччя. Шляхи до їх вирішення можна виявити, спостерігаючи за тим, як протікає адаптація всіх учасників освітнього процесу до нових умов стрімкого переходу до

дистанційного навчання в умовах карантину. При застосуванні будь-яких нових інформаційних технологій в навчальному процесі розглядаються наступні елементи системи адаптації: студент, освітнє середовище, механізми управління, роль викладача [1].

Після карантину з'явиться можливість не тільки порівняти результати двох форм навчання, також з'явиться можливість забезпечити взаємодію традиційного и дистанційного навчання, і не протиставляти їх. Крім того, необхідна побудова будь-яких моделей дистанційного навчання відповідно до конкретних організаційно-педагогічних і матеріально-технічних умов діяльності вузу, і перш за все до рівня підготовленості, як студентів, так і викладачів.

Висновки. Адаптація студентів та педагогів до умов дистанційного навчання в період карантину covid-19 висвітлила як проблеми так і переваги переходу до цієї форми навчання. При застосуванні будь-яких нових інформаційних технологій в навчальному процесі розглядаються наступні елементи системи адаптації: студент, освітнє середовище, механізми управління, роль викладача.

Список використаних джерел:

1. Абдыллаева Г.О. Развитие дистанционного обучения в национальном вузе: автореф. дис... канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования». – М., 2009. – 27 с.
2. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія [М.Л. Смульсон, Ю.І. Машбиць, М.І. Жалдак та ін.; за ред. М.Л. Смульсон]. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.
3. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/opinions/dosvid-mamy-pershoklasnytsi-yak-realno-vidbuvayutsya-dystantsijni-uroky/>
4. Студвей- новини і статті. URL: <https://studway.com.ua/vikladachi-na-karantiny>
5. Освіта . UA <https://osvita.ua>